

משפחה על

זהיות הורה לאח לילד עם אוטיזם-

כלים להתמודדות משפחתית וחיזוק הקשר בין הורה לילד עם התפתחות תקינה.

מרכזי אלו"ט למשפחה

מרצה:

עו"ס יפעת גולן ביאזי

כל הזכויות שמורות לעוס יפעת גולן ביאזי-
אלו"ט האגודה הלאומית לילדים על הרצף

להיות הורה לאח לילד עם אוטיזם-

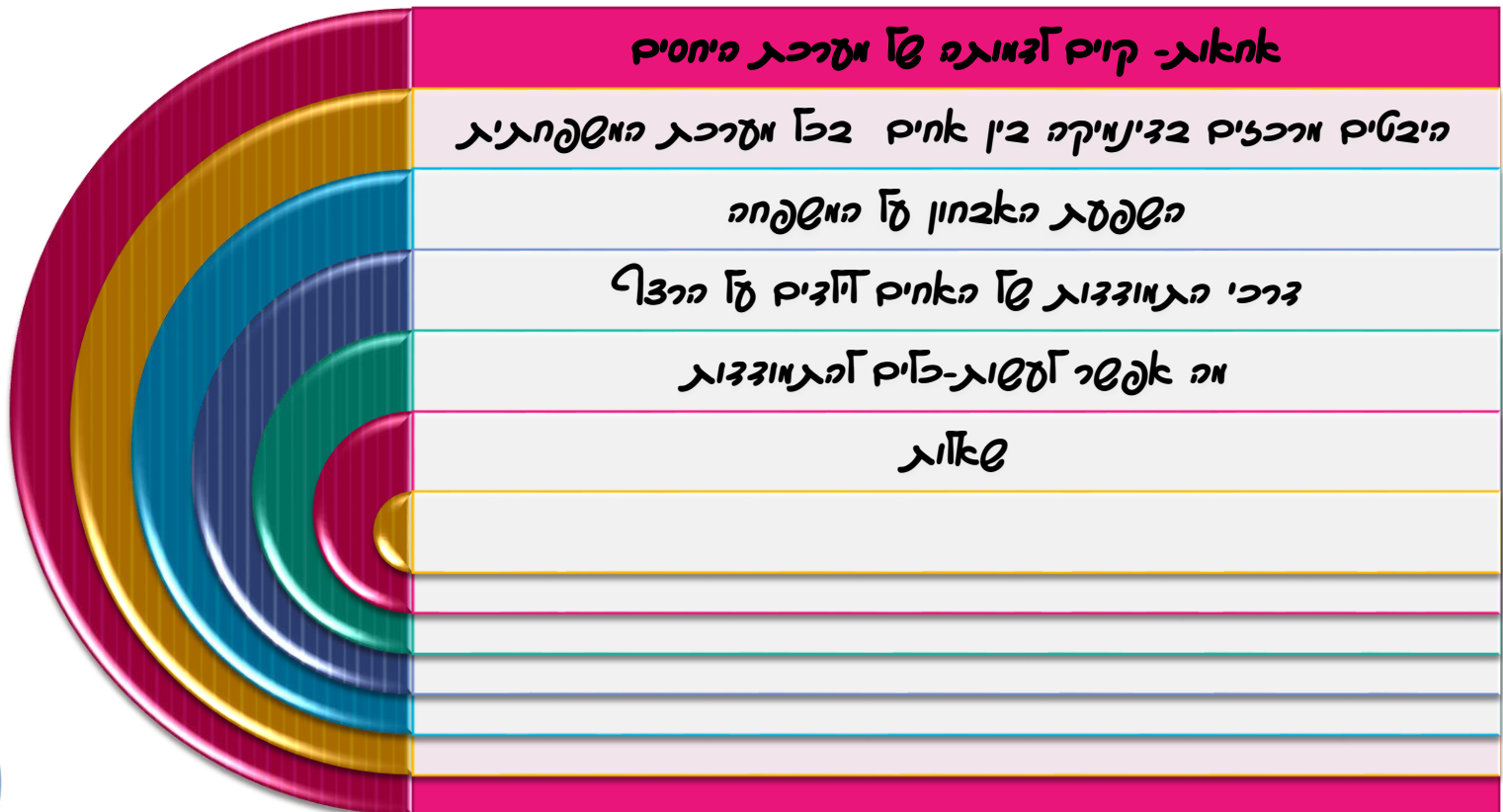
• עץ מה נצבר היוס?

	אחאוג- קוים אצמוגה עז מערכה היחסים
	היבטים מרכזים בדנימיקה בין אחים בכ מערכה המשפחתי
	השפעה האבחון עז המשפחה
	דרכי הגמוודוג עז האחים אצזים עז הנצח
	מה אפשר אעשוג-כאים אהגמוודוג
	שאוג

• על מה נצטרך היום?!

אחיות

האדם לאורך כל חייו יוצר קשרים משמעותיים עם אנשים המצמיחים לחייו

- הקשר הראשוני שאדם יוצר עם בני קרוביג השווים לרוב הינה עם אחיו ואחיותו

- זוהי קרוביג השייכו המשמעותי ביותר עבורנו

אחיות

אנחנו לא בוחרים את האחים שלנו- אבל הם הקשר הארוך והמשמעותי ביותר או נכח במהלך חיינו...

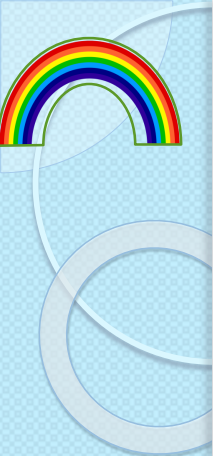
גם אם הקשר יהיה קרוב או רחוק ישנה חשיבות עצומה למערכת היחסים האחאית, לבנית הזהות שלנו, הביטחון, והכלים להתמודדות לאורך כל החיים

- אחאות מאפשרת לנו להיתנסות בריבים, "ללכת עד הסוף" מבלי לחשוש שהקשר יתנתק. אנו לומדים את תהליכי הסוציאליזציה שלנו מאחינו. לרוב כפי שהיינו בקבוצת האחים בילדותינו כך נהיה בבגרותנו.

היבטים מרכזים בדינמיקה בין אחים במערכת המשפחתית

ישנם דפוסים שחוזרים על עצמם בכל דינמיקה בין אחים.
דפוסים אלו קיימים לאורך כל שנותיו של האדם.
לעיתים נראה אותם דומיננטיים יותר ולעיתים פחות.

בכל מערכת יחסים בין אחים, נצפה לראות את דפוסים אלו.
♥ מדובר בכל משפחה עם אחים עם התפתחות תקינה ולא..

היבטים מרכזים בדינמיקה בין אחים בכל מערכת המשפחתית

1. הזדהות במובן של להידמות לאחר להרגיש חלק

נ:

מערכ יחסים

קבוצה

יחידה

ועוז

היבטים מרכזים בדינמיקה בין אחים במערכת המשפחתית

נבדלות ואקסקלוסיביות:

הצורך להיות שונה, אחר, נבדל מ...

למעשה הרצון להיות נבדל בעל מאפיין שייחד את הילד
מאחיו ומשפחתו

הצורך לשונות

הוא **לא** רק להיות שונה וייחודי בעיני הוריו משאר האחים בבית ולא רק בעיני האחים האחרים או הסבים והסבתות

הוא בעיקר בעיני **העצמי** **SELF** המתפתח. גם אם ההשלכות של השונות הם במחיר של התפתחותה של זהות שלילית (נגיע לזה בהמשך) העיקר

לא לאבד את המוג'ייחודיג

shutterstock.com • 721556539

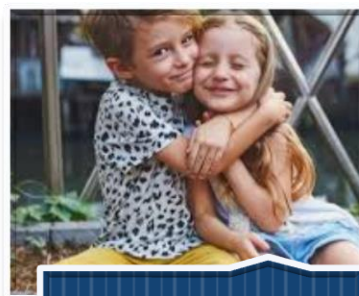

קירבה

- הרצון להיות קרוב, אהוב מוגן..
- כאן גם נכנס הצורך בביטחון מכל הסוגים:

ביטחון רגשי

אישי

פיזי

מנטלי

נפשי

יריבות ותחרותיות

• באופן כללי תמיד תהיה יריבות בין אחים,

בין אם היא **זלזול או סאזלזל..**

התחרותיות נובעת ממגוון סיבות ויכולה להופיע בכל מיני תחומי חיים.

היא טבעית והופעתה קשורה בעיקר במנגנונים פרימיטיביים של הישרדות

המנגנון הישרדות

נתח גדול יותר מעוגה המשאבים ההורים

המלחמה על העושה בין האחים גלויה וסמויה

וקיימת בכל התרבויות, הזמנים והגילאים

כל הזכויות שמורות לעוס יפעת גולן ביאזי

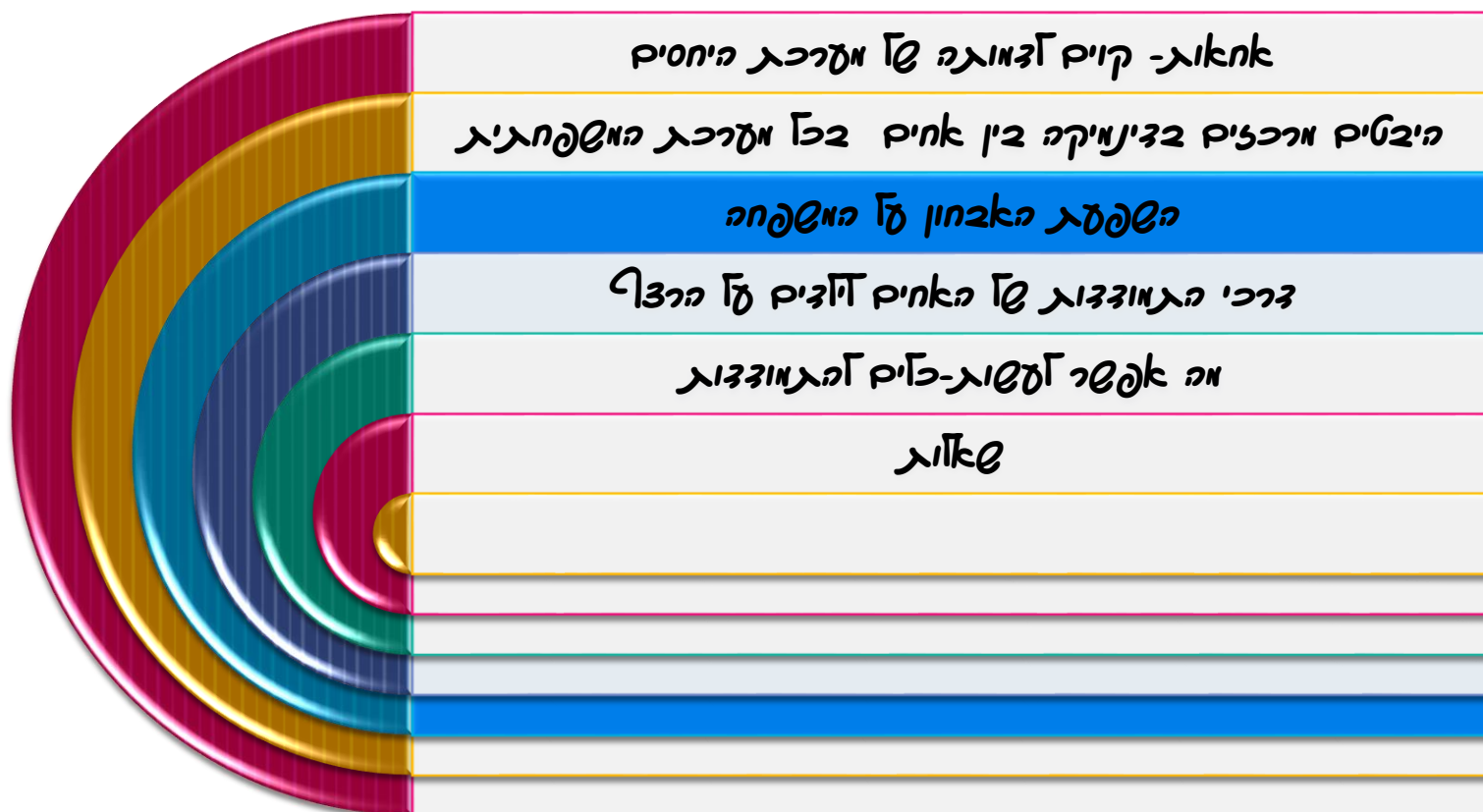

להיות הורה לאח לילד עם אוטיזם-

• עץ מה נצטרך היורס?

השפעת האבחון על המשפחה

- בעבר התייחסו לאבחנה
- על הרצף האוטיסטי כאבחנה בעלת השפעה לינארית

השפעה מעגלית

איך הדינמיקה הזאת מתבטאת כשאחד האחים מאובחן עם אוטיזם?!

כלים להתמודדות

לרוב, לכל החברים במשפחה יש יכולת התמודדות גדולה יותר מיכולת ההתמודדות של האחים.

סדר עדיפות

- בשל הדרישות הגבוהות למשפחה לילד עם אוטיזם, צרכיהם של האחאים נמצאים בעדיפות נמוכה

הקושי הכפול

- **פג** בהתמודדות ובהיעדר כלים מול אח עם אוטיזם בבית
- **ופג** בחלוקת משאבים לא שוויונית כלפי האחאים.

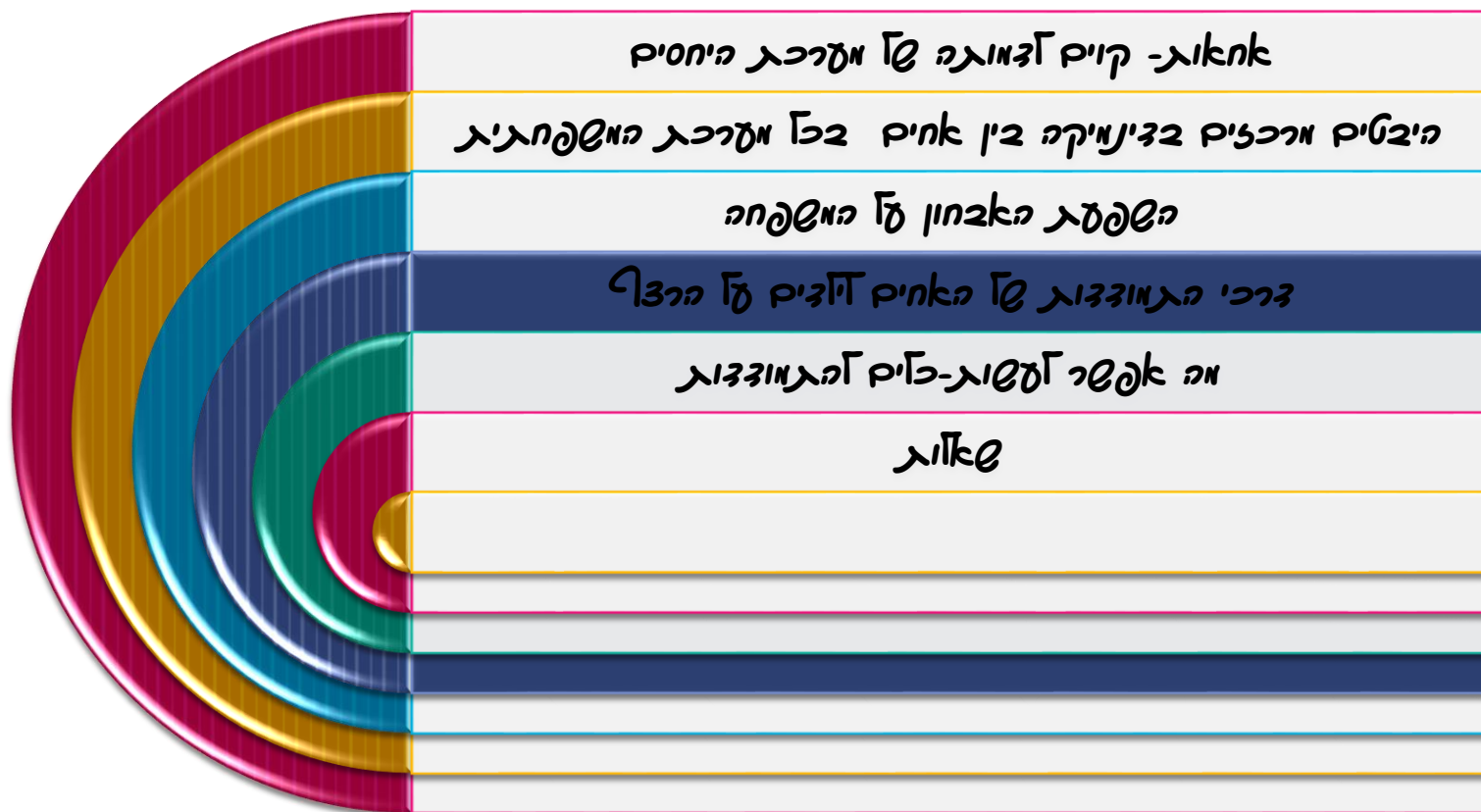

להיות הורה לאח לילד עם אוטיזם-

• עץ מה נצטרך היורס?

דרכי התמודדות

דרכי ההתמודדות הן טבעיות לסיטואציה בה האחים נמצאים.

אין להם שפה לבטא את מצוקתם ולכן הם פועלים
בג' דרכים ארכזיות

דרכי התמודדות - הילד ההורי

הוא ייקח מידת אחריות בסדר
גדול לא פרופורציונאלי ליכולותיו
בבית, בטיפול באח על הרצף,
בניהול משק הבית

ולעיתים יתפקד "כהורה
נוסף" בבית

דרכי התמודדות - היאג הארצן

- הוא יהיה לרוב ילד שובב, שנוטה למשוך שומת לב **"שלילית"** מהסביבה על ידי יצירת פרובוקציות או התנגדויות לתלם

אותה גברת בשנינוי אדרת

במשפחות בהן יש יותר מאח או
אחות נראה את שתי הסגנונות
מופיעים בצורה ברורה יותר
בכל אחד מהאחים.
ז"א

אם **כאחור** לקחה את תפקיד
הילד המרדן

כאח השני יהיה הילד ההורי
נהדבר נובע מהצורך לנבדלות
ויחודיות שדיברנו עליו בתחילת
ההרצאה

מה קורה ברגעי משבר?

גם הילד ההורי וגם הילד המרדן, הם דרכים טבעיות בהם אחאים בוחרים לנהוג שלא במודע,

התפקידים מופיעים באופן כזה או אחר בכל הגילאים: גם בגילי היסודי גם בגיל ההתבגרות וגם בבגרות הצעירה והמאוחרת יותר.

גם בגילאי

30,40,50

הילד ההורי

• **הילד המור** עשוי לחוש חרדה

גדולה, מידת אחריות לא
פרפורציונאלית שעשויה לפתח
קשיים רגשים בהמשך. במצבי
משבר הם עלולים גם להישבר
ולקרוס ממידת הדאגה והחרדה
המלווה אותם

הילד המרדן

- ילדים מרדים לא שומרים בבטן

ו"מקיאים את הרגשות

שלהם על כל הסביבה,

בצורה לא מווסתת שעשויה

להגדיל את המורכבות העצומה

בבית

הם בסך הכל ילדים

- ילדנו הם ילדים שזקוקים לנו ואין להם את היכולת לבקש את היחס במילים, הם מבטאים זאת במעשים והתנהגויות שונות.

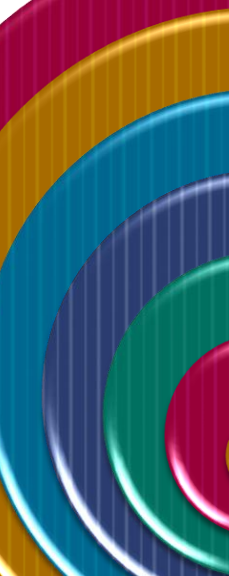

מה אפשר לעשות?

- תפקידנו כהורים לסייע לילדנו לווסת את התנהגויות הללו.
- זוכרים את המלחמה על העוגה??

	אחא- קוים אצמנה עז מעכג היחסים
	היבטים מרכזים בדיומיקה בין אחים בכל מעכג המשפחה
	השפעה האבחון על המשפחה
	דרכי הגמוניה על האחים ואזים על הנצח
	מה אפשר לעשות-כאם אהגמוניה
	שאלה

זמן קבוע ביומן

⌚ זאת פעילות חשובה שצריכה להתקיים בשגרה ועוד יותר במצבי שינוי ומשבר

⌚ זמן קבוע לפחות פעמים בשבוע למשך 40 דקות
⌚ יום, שעה, ומקום קבועים מראש...

מה לא עושים בזמן הזה

- צופים בסרט
- רואים טלוויזיה
- לומדים חשבון
- מסדרים את החדר
- או כל מטלה אחרת...

מה אנחנו עושים בזמן הזה

- משחק כדור
- משחק קלפים
- אובלים גלידה ביחד
- יוצאים לטויל
- מבינים עגה
- מציירים

ביחד - תקשורת ואינטראקציה

דוגמאות לחיזוקים

♥ "איזה פירח אגה! אני נדהם כל פעם מחדש לעמוד כמה אגה חכם אגה!
כמו שהצליח לנצח אוני עכשיו בטאקי"

♥ "אני ממש נרעש לראות כמה אגה מגאון ומסקיז בכדורעף, רואים
שהגרדמג המון ואני בטוחה שעוד יגד בהמשך"

♥ "איזה יצירתי אגה, בחיים לא הייתי חושב לעשות ככה, יש לך חשיבה נהדרת"
♥ "אני חושב שאגה נהדר ונפלא כי אגה אגה"

♥ אגה ילד נהדר ומקסים

♥ "אני אוהב אותך המון"

♥ "אגה חשוד ליי"

♥ אגה אור דביג שלנו, אגה מצחיק, שנון חכם ונבון! איזה כייף לי שאני אימא
שלך!

זהירות..

△ מטרת זמן הורה ילד הוא לא לחזק התנהגויות
אלה לחזק את הקשר ואת תחושת תשומת הלב
אותי מבלי שאני נדרש לעשות דבר.

△ ללא קשר להתנהגותו לפני הזמן במהלכו ולאחריו!

△ ללא קשר להתנהגות שלילית או חיובית

△ החיזוקים שאינם קשורים להתנהגותו כלפי האח על
הרצף או לחברים אחרים במשפחה.

זהירות

- זה לא זמן לבזוף בו על התנהגות שלילית
- או לחזק התנהגות הורית
- הזמן הוא לא פרס.
- מופיע במערכת ובסדר היום וחשוב שהתקיים ללא קשר לנסיבות התנהגותו של הילד לפני או אחרי.

מה לא אומרים-משפטי התניה

🧠 **פיונען מיליין:**

אס... זאל... זכור... זאל... אס-אז... זאל... אז... זאל... זאל...
געש... כשגעש... אז... אז... אז... אז... אז... אז... אז... אז...

מיליין נרדען: אז... אז... אז... אז... אז... אז... אז... אז...

✗ אס געהען יפה עס פאר נשחך יחז

✗ זאלט שטא עשיג שיעורי זיגל סידרג אג החזר אנחנו לא נשחך עכשיו

✗ זאלט סידרג אג החזר כל כך יפה נשחך נבא עכשיו יחז

✗ זאלט שווגר לאחיק עכשיו אנחנו יחז

נראים אוגרי

● מאוד קשה להניח לרגשות בצד אם כמה דקות לפני
'זמן הורה ילד' הוא החליט לריב עם אחותו, או קיבלנו
טלפון זועף מהמורה.

● עוד יותר קשה להפריד ולא לבטא חיזוקים עבור הילד
ההורי שבדיוק סיים לסדר את המגירות בבית מבלי
שביקשנו.

● מטרת זמן הורה ילד הוא לא לחזק התנהגויות מסוימות
אלה לחזק את הקשר ואת תחושת תשומת הלב שרואים
אותי מבלי שאני נדרש לעשות דבר.

לא בחסד בזכות

- זאת זכות מוגמרת כמו הזכות לאכול ארוחת צהרים.
- כפי שלא נמנע או נעשה התניה של ארוחת צהרים כפרס או עונש על התנהגות מסוימת, כך לא נעשה עם זמן הורה.
- זהו המזון הרגשי של הילדים שלנו וכפי שלא היינו רוצים להרעיב אותם פיזית לא נרצה לעשות כן רגשית
- זאת פעילות חשובה שצריכה להתקיים בשגרה ועוד יותר במצבי שינוי
- חשוב להתייחס לזמן הזה בראת הכבוד המגיעה לו.

להתכונן מראש

- חשוב להתכונן לפני הפעילות ולא לאלתר ברגע האחרון
- זמן הורה ילד דורש פניות של שני הצדדים
- דאגו מראש שיהיה מישוהו אחר בבית שידאג לכל הבלתמים האפשריים:
- הורה או מבוגר אחראי שיהיה עם הילדים האחרים בבית.

הנאה היא אילג המפתח

- זמן הורה הוא זמן של הנאה
- בזמן הזה חשוב לחזק את הילד על כישוריו ויכולותיו שאינם קשורים לאח על הרצף או לחברים אחרים במשפחה

מינונים

אדם זקוק לכמות מסוימת של מים ביום והוא נדרש לשתות את המים לאורך כל היום.

תארו לעצמכם מה קורה לאדם שלא שתה לאורך כל היום- איך ירגיש בתום היום?

עכשיו תארו לעצמכם שבסוף היום הוא נדרש לשתות 3 ליטר מים ברבע שעה- איך ירגיש אז?

אי אפשר לדחוס שומת לב פעם בירח מלא בכמות שלא ניתנת לעיכול...

תחושת רויה וסיפוק תלויה בכמות ובזמן....

להיות הורה לאח לילד עם אוטיזם-

• עץ מה נצטרך היורס?

	אחאור- קוים אצמורה עז מערכה היחסים
	היבטים מרכזים בדיוניקה בין אחים בכ מערכה המשפחה
	השפעה האבחון עז המשפחה
	דרכי הגמונדור עז האחים אצזים עז הנצלה
	מה אפשר אעשור-כאים אהגמונדור
	שאור

שאלונו

גננה על הקשטה ♥

עו"ס יפעת גולן ביאזי ♥

אלו"ט למשפחה

- **סניף מרכז – בית לורן**
- **טלפון: 03-6703077**
- **סניף צפון**
- **טלפון: 04-9885590**
- **סניף חיפה**
- **טלפון: 04-8101569**
- **סניף ירושלים**
- **טלפון: 02-5665294**
- **סניף דרום**
- **טלפון: 08-6431528**
- **סניף החברה הערבית**
- **טלפון: 052-4237535**